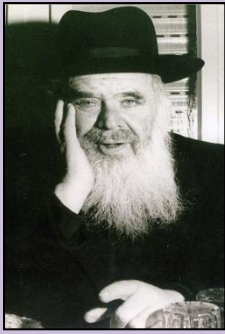

סבא, מתי יבוא משיח?

"בתי, כאשר תלכי ברחוב ותראי נשים המכוסות מכף רגל ועד ראש, תדעי כי משיח בפתח..."

מורה נבכדת ב"בית יעקב" החלה לאחרונה לבוא וללמד תלמידותיה כשהיא הולכת ב"שאל" "רדיד" שאלה תלמידותיה ומכרותיה "מדוע לך לעשות כן? הרי בבית יעקב (לעת עתה...) רובן של המורות חובשות פאה לראשן, ואיך הגעת בנוסף למטפחת (חיוב מצד הדין) גם ל- שאל?... על מה ולמה הינך נוהגת כן?" היא השיבה לעומתם: "סיפרה לי פעם, אחת מנכדותיו של הגה"צ המופלא רבי חיים שמואלביץ זי"ע ראש ישיבת מיר. כי שאלה פעם את סביה הגדול (שהיה ענק שבענקים כמפורסם): **"סבא, מתי יבוא משיח?"** והוא ענה לה במתק לשונו:

"בתי, כאשר תלכי ברחוב ותראי נשים המכוסות מכף רגל ועד ראש, תדעי כי משיח בפתח..." ואני בלכתי ברחוב בראותי הרבה נשים צדקניות ההולכות ב-שאל (שרבו ב"ה לאלפים במקומות רבים) נזכרתי במה שסיפרה לי הנ"ל ואמרתי לעצמי רצוני להיות ממקרבות הגאולה ולהיות בצוותא עם האמהות הקדושות... והיות וב"ה ההתעוררות הולכת וחוצה חוגים ועדות עד כי אלפי נשים צדקניות הולכות ב-שאל ואינן מתפעלות מלעג השאננים (כמבואר בשו"ע או"ח סי' א') "ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו". אשרי להן מהמחכה להן בעולם שכולו נצח.

לכך כל אשה המקבלת על עצמה ללכת ב-שאל תוכל להתקשר לטל: 02-5868195 ולמסור את שמה, והצדיקים שליט"א יזכירוה בתפילותיהם. וחפץ ה' בידכן יצליח אמן.

BETH DIN ZEDEK OF THE ORTHODOX COMMUNITY JERUSALEM, ISRAEL 26 STRAUSS ST. P.O.B. 5006 FAX 6221517 TL.6246345

בית דין צדק לכל מקילות האשכנזים שפי"ח העדה החרדית פקידות ירושלים תשס"א רח' שטראוס 26 א' ת"ר. 5006 פקס 6221517 טל. 6252808

כ"ב סיון תשס"א

עמרה ליושנה

ישמח לבינו ותגל נפשינו על חכמותה הטובה אשר שמענו שנשים צדקניות נתעוררו וקיבלו על עצמן לחזור למנהג הקדוש שמקדמת דנא כחריכה מדינית שלא לצאת לרחוב בלי "שאל" (רדיד) מעל הכבדים וכמובא ברמב"ם ז"ל בפ"ג ובפרק כ"ד מח"ל אישות וכשו"ע אה"ע"ו סימן ע"ב סעיף א', ובסימן קמ"ו סעיף ד', כבוד לחרכות קדושה ואצניעות בישראל ולהנביר צד הקדושה על צד הטומאה שכנגד, השורר בחוצות באופן נורא ומבולל וחקקתא מגני ע"י לשמים השם יתום.

וכמוהו שעי"ז יתבטלו גידרות קשות ואכזריות מכלל ישראל כפרם בעת הזאת אשר כל הישוב בארץ הקודש נתון במכנה ה"י אנו צריכים לזה מאד, ויושפע עי"ז רפואות וישועות ותרבה השפעת טובות מפרום ויתקרב עי"ז גאולתנו ופרות נפשינו כמו שאמר חז"ל (סוטה י"א) "בזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים" ובזכותן עתידין להיגאל כראיתא בילקוט רות (אות ת"ר) "ואין הדרות נגאלין אלא בשכר נשים צדקניות שיש כבוד" וכאנו כשורות אלו לחוק ולעודד נשים צדקניות אלו שעליהן נאמר ובזכותן עתידין להיגאל.

הכריח למען המצוה הגדולה המצפים לישועת ה' במחרת, הכי"צ דפעי"ח ירושת"ו

נאם: *אברהם ברוך שליט"א*
נאם: *אברהם ברוך שליט"א*
נאם: *אברהם ברוך שליט"א*
נאם: *אברהם ברוך שליט"א*
נאם: *אברהם ברוך שליט"א*

כס"ד

כפי שהי' רצון קדשו של רבינו הקדוש הגאב"ד דפעי"ח קרמ"א פריינד זצוקלה"ה שיחזרו עמרה ליושנה שהנשים תלבושנה שאל וכן ביקש מהרבניתי שליט"א ללבוש שאל כדו להרבות צניעות וקדושה ובהו. נעשה נחת ויהו לנשמתו בבג"מ, ורדאי ימליץ טוב על כל העושות והמעשות להפקד בדבר ישיעה ורחמים ולהשרות את השכינה הקדושה בתוכנו ולגאולה שלימה בכי"א.

רבי אשר זליג מרגליות

(בספרו "דעת הקדושה" סימן ו' עמ' קכ"ה) והיום הנשים הצנועות בפיעה"ק ירושלים נוהגות לילך בשוק ברדיד עלי ראשה והיא קטנה שמכסית בה הראש מלבד המטפחת שלמטה עלי שערות ראשה, ורדיד עליון שמכסית בה כל גופה. (אגרת י"ד להגה"צ רבי מאיר אויערבאך ז"ל), גם הנני מודיע לכם כי מנהג זה של צניעות אשר היה מיוסד בעיר הקודש ירושלים מלפנים שהיו הולכות הנשים בשוק מעוטפות, לא מלתא דחסידותא הוא, אלא מעיקר הדין.

לפני שלושים שנה, נחלתה הרבנית מרת מ. אמה לילדים במחלה הידועה רח"ל. היא הייתה כבר במצב קשה מאד, מיהרו ללכת להגה"ק ר' יהודה הורוויץ זצוק"ל מדז'קוב וכן להגה"ק ר' משה ארי' פריינד זצוק"ל גאב"ד ירושלים. שניהם אמרו שתלבש רדיד על ראשה ותתרא בעי"ה, וכן היה. כיום ב"ה היא סבתא של עשרות נכדים ובני נכדים ברוך השם.

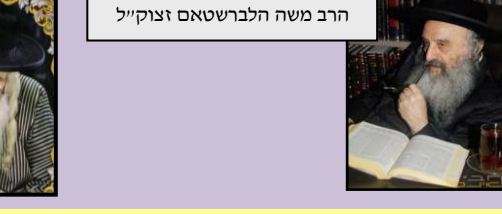
אישה שקבלה על עצמה ללבוש רדיד על הראש התקשרה לרב יעקב ישראל פישר זצוק"ל ושאלה אותו אם היא צריכה לברך "שהחיינו" הרב זצוק"ל אמר לה: **את צריכה לברך בשם ומלכות**

אמו של הצדיק הקדוש הר' בנימין רבינוביץ זצ"ל הגיעה בחלום לאחד הבנים בתוך השבעה ואמרה לבנה: "תדע לך שהעיקר מה שתובעים מן האשה בשמיים זה על הצניעות" האשה הזו התלבשה בתכלית הצניעות עם שאל על ראשה ושאל על הכתפיים ובגדים רחבים, וזה תואם למה שכתוב בספר חסד לאלפים: **"כמעט כל עונש האשה בעולם הבא וזכייתה בעולם הבא תלוי בצניעות"**

וכך כתוב בדברי קודשו של הייערות דבש" ר' יונתן אייבישיץ זי"ע (ח"א דרשה ב') אשר כתב דברים מבהילים ונוראים אשר תסמרנה שערות ראשו וזה לשון קדשו: **"הנני מתרה בכם, הסירו הדבר הרע הזה, כי אישה אשר צווארה ערום לבסוף לטבח תובל ע"י מלאך המוות ומיתה קשה וחמורה ולא תנקה מדינה של גיהנום וענשה קשה כי היא חוטאת."**

הרב משה הלברשטאם זצוק"ל

הרב מאיר בראנדסדורפר זצוק"ל

אשה אחת נכנסה אל האדמו"ר מראחמאסטריבקה זצוק"ל והזכירה את בנה שכבר הגיע לפרקו וכו' שימצא שידוך, נענה האדמו"ר שתקבל עליה התעלות בצניעות, היא הרהרה שכולה בצניעות יתירה ואין לה מה להוסיף רק "שאל", שאלה את הרבי אין לי מה להוסיף בצניעות, האם כוונתו ל"שאל", ענה האדמו"ר "כן". כמוכן שתיכף קנתה ולבשה "שאל", בתוך שבויעים השתדך בנה בשידוך מצוין למזל טוב.

הרב אברהם ברוך שליט"א
"עוד מעט חמש עשרה ימי חושך ירדו לעולם (זוהר). במצרים היה מזוזה, שהמלאך המשחית היה רואה מזוזה, היה פוסח, היה משאיר את הבית הזה חי. היום בחמש עשרה ימי חושך יעבור מלאך משחית מעל כל בית יהודי ומהי המזוזה הפעם, זה הצניעות, המזוזה של הבית הזה זאת: **אישה עם כיסוי ראש מבד אטום, חולצה סגורה מכופתרת לא צמודה, חצאית פליסה גרביים אטומות לא בצבע גוף עקב נמוך עם "שאל" ולא מדברת עם גברים, היא תזכה לראות פני משיח."**

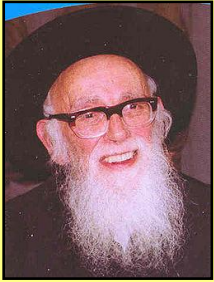

אופן יציאת הנשים לרה"ר בזמן חז"ל והראשונים

טהרת רשות הרבים לפני ישראל

"וזאת לפני ישראל בכל פינות שהיו פונים, היתה הטהרה והקדושה, ואין פרץ ואין צווחה ברחובותינו. רשות הרבים כמו רשות היחיד טהור היה משמץ ואבק טומאה וכיעור, ועם ישראל כולו שרוי היה תחת כנפי הקדושה, ונר הצניעות על ראשם, וכתר הצניעות והקדושה מושרש היה בקרב ישראל בכל מקומות מושבותיהם, ומגודרים היו בכל הגדרים בשמים לשונם ולבושם, ומסווה הבושה היה חופף עליהם" (הכתב והמכתב, סימן ע"ב)

יסקנה לצדדין

כתב בשו"ת מנחת שלמה, להגרש"ז אויערבך זצ"ל (ח"א סי' צ"א, אות כ"ג): "לשוון השרי'ע באהע"ז סי' כ"א (סעי"א) – 'פגע' אשה בשוק. משמע דאין דרכן של נשים להיות בשווקים, ורק דרך מקרה 'פגע' ונתקל באשה בשוק. "וכידוע דלפנים היה דרכן של נשים להיות בבית, כדכתיב כל כבודה בת מלך פנימה. ומפורסם מהחת"ס דטעמא דלא תקנו הדלקת נר חנוכה לנשים בעצמן, [כשיש איש המדליק בבית] כדי שלא

תעמודנה על פתח הבית הסמוך לרה"ר. בזמנם היה אפשר להיזהר מלכת אחרי אשה, משאי אפשר בזמננו הרחוב מלא בנשים הרי אף אם יברח מאחורי אישה, ימצא תכף את עצמו אחורי אשה אחרת..." ע"כ, ועיי"ש.

צניעות הנשים בזמן הרמב"ם

במקומו ובזמנו של הרמב"ם נהגו הנשים לצאת לרה"ר כשהן מעוטפות ברדיד – כעין סדין גדול, המכסה את גופם ואת ראשם. כמבואר ברמב"ם בהלכות אישות (י"ג, י"א) ופסק הרמב"ם (בפכ"ד מאישות ה' י"ב) שאשה נשואה היוצאת לרה"ר ללא רדיד, אע"ג שראשה מכוסה היטב במטפחת, נקראת עוברת על דת יהודית ותצא בלא כתובה, מכיוון שמנהג בנות ישראל במקומו היה להתכסות ברדיד דווקא.

תשובת הרדב"ז

כתב בשו"ת הרדב"ז (ח"ב סי' תשי"ע) וז"ל "שאלת ממני, אודיעך דעתי במה שאמרו: 'אחרי הארי ולא אחרי אשה' (ברכות ס"א). אם נוהג דין בארצות הללו שהנשים הולכות מכוסות מכף רגל ועד ראש, ואין נגלה ממנה דבר שיוכל האדם להסתכל בו." – {באגרת משנת ר"פ, לפני למעלה מארבע מאות וחמישים שנה, שנדפסה בספר 'איגרות ארץ ישראל' (עמ' קע"ב), מובא תיאור של חכם יהודי מאיטליא על מנהג המלבושים הנוהגים בארץ ישראל, וז"ל: "הנשים הולכות בצניעות גדולה, כל המלבושים עד צווארם, ואינן מגלים אפילו אצבע מבשר, וכשיוצאות לחוץ הן מעוטפות כולן בסדין לבן, ובגד שחור על פניה והוא דק של משי ורואה ואינה נראית, ואפילו הבעל אינו מכיר באשתו, ומכסות כל גופן, אפילו אם היתה נראית אצבע קטנה היה גנאי גדול להם, ומלעגים על מלבושי הנשים שלנו (איטליא) והדין עימם".} **תשובה** – "לא נתנו רבותינו ז"ל דבריהם לשיעורים, אלא כל הנשים שוות וכל המקומות שווים. ותו דאין הטעם משום שמסתכל במקום מגולה ממנה, עיקר הטעם הוא מפני שיבוא לידי הרהור, ועל ידי הילוכה ותנועותיה אע"פ שהיא מכוסה יבוא לידי הרהור. **דמי לא עסקינן בזמן חכמי התלמוד היו הנשים הולכות מכוסות, ואפילו הכי אסרו".** הרי מהרדב"ז, **זמן חז"ל** לא היה שייך להיכשל בצורת המלבוש והקישוט כיון שהנשים יצאו לרה"ר בצניעות מופלאה כשהן מכוסות מכף רגל ועד ראש והמכשול היחיד שיכל להיגרם להולך אחר אשה, היה הרהור הנגרם מתנועת הילוכה ותנועותיה.

מוסר הצניעות לרבנו יונה

כתב רבנו יונה ב'אגרת התשובה' (או"ח נח): "וצריכה האשה שתהא צנועה ונזהרת שלא יסתכלו בה בני אדם חוץ מבעלה, שהמסתכלין בפניה, או בידיה יורדין לגיהנם והיא ענושה בעונש כל אחד ואחד מהם מפני שהחטיאה אותם ולא נהגה צניעות בעצמה וכשלו בה" עכ"ל. מכלל דבריו אנו רואים שהמושג של חוסר צניעות בדורו של רבנו יונה, הצטמצם בפנים והידיים בלבד. ואילו על צורת הלבוש לא הוצרך להזהיר כלל, משום שהלבוש המקובל בדורות ההם היה מכסה את האשה היטב ולא פרצו גדר בזה, ורבנו יונה הזהיר מה שהיה בזמנו אפשרות להיכשל.

בפרק זה נשתדל להביא מקורות מחז"ל ומהראשונים המתארים את צורת מלבושי הנשים בזמנם. הגם שקשה היום להיות כמו בזמן חז"ל, מ"מ בידיעות הללו ניתן לקבל מושגים של גדלות בצניעות, ולהשתוקק ולהתגעגע לקדושת הדורות הקדומים, ולומר **מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי ועל ידי זה בודאי תהיה סייעתא דשמיא להתחזק ולהתעלות מעט, ועכ"פ להינצל מירידה, התדרדרות ומכשול בנושא זה.**

וכמו שאמר שלמה המלך ע"ה (משלי טו, כד): "אורח חיים למעלה למשכיל למען סור משאול מטה". ופירש הגר"א (בפירושו למשלי) שאדם צריך תמיד להתעלות מדרגה לדרגה, ואם לא יעלה למעלה, ירד מטה מטה לשאול ח"ו, עיי"ש. כן הוא בכל עניין בעבודת ה', וק"ו כשמדובר בנושא שהוא מהדברים הצריכים חיזוק – אם חסרה השאיפה להתעלות ולהתחזק, רגש הצניעות הולך ונשחק. אם מתייחסים לצניעות כמו תרופה מרה ומודדים בדיוק את המינון ולא מוסיפים טיפה יותר, במשך הזמן עלולים לרדת לשאול מטה ח"ו, - להיכשל אפילו בדברים האסורים מעיקר הדין. ומאידך, כאשר נחב את הצניעות ונספר בערגה על גודל קדושת הדורות הקודמים, ונתחזק בזה מדי פעם, נינצל עכ"פ מהתדרדרות בתחום זה. ואולי אף נזכה להתעלות ולהדר, כרצון הבורא ית'.

כיסוי שכמיה מעל מלבוש חשוב

איתה במסכת ברכות (דף כ.): מתורגם: "רב אדא אהבה ראה אשה כותית בשוק שהיתה לבושה בגד ששמו 'כרבלתא', סבר שהיא בת ישראל הלך וקרע את הבגד ממנה". נחלקו הראשונים מהו כרבלתא. הערוך פירש: כרבלתא – "בגד אדום כגון כרבלתא דתרנגולא (הכרבלת של התרנגול בצבע אדום) שאין דרך בנות ישראל להתכסות בו שהוא פריצות ומביא לדבר עבירה", עכ"ל הערוך. (שאסור לבנות ישראל ללבוש בגד אדום). מאידך רש"י פירש: שכרבלתא הוא "שם לבוש חשוב" המרהש"ל: הפריצות היה שהלכה במלבוש חשוב לשוק בלא כיסוי **סרבל** – **ומהו סרבל?** – עיין גמ' ב"מ (פא: וברש"י שם) שסרבל הוא בגד גדול ועבה מבד צמר כעין מעיל שמתעטפים בו מעל הבגדים. וכן הוא בפסיקתא זוטרותא (במדבר, שלח, קי"ד). שבחורף התכסו בסרבל עבה גדול, ובקיץ התכסו בסדין גדול על כל הגוף, עיי"ש.

והנה הבגד החשוב הנ"ל (הכרבלתא) לא היה צמוד או קצר וכדו', אלא יפה וחשוב בצורתו ובצבעו, ואפילו הכי נחשב מלבוש זה בלא כיסוי מעליו – לפריצות יוצאת מן הכלל ברחוב היהודי שלא היה ניתן להבליג. עד כדי כך שרב אדא בר אהבה למרות מעמדו הנכבד, מסר נפשו ורץ באמצע השוק וקרע את המלבוש ממנה. לבסוף התברר כי לא היתה זו בת ישראל אלא כותית. והמלכות גזרה עליו לשלם קנס כספי של ארבע מאות זוז.

קדושת הרחוב היהודי בזמן חז"ל

בזמן חז"ל לא היה קיים כלל המושג "רחוב פרוץ". המקום בו היה צריך לעצום את העיניים היה רק מחוץ לעיר – במקום הכביסה ליד הנהר. כמבואר במסכת בבא בתרא (דף נז: ו) "ועוצם עיניו מראות ברע – אמר רבי חייא בר אבא, זה שאין מסתכל על הנשים בשעה שעומדות על הכביסה [ופי' רשב"ם, שהיו הנשים עומדות בסמוך לנהר על הכביסה, ומרימות שמלותיהן מעט בגלל המים, והיו כפות רגליהן יחפות ומגלות מהשוק. ועיי"ש בגמ', דבנות ישראל לא היו מכבסות בנהר אלא בחצר, ורק הנשים הנכריות היו מכבסות בנהר מגולות שוק וזרוע לעיני כל עובר] ומבואר בגמ' שרק אם אין לו דרך אחרת מותר לו לעבור שם (דווקא אם אינו מסתכל בנשים בדרך הילוכו) ואם עוצם את עיניו נאמר עליו "ועוצם עיניו מראות ברע וכו'", אבל אם יש לו דרך אחרת, אסור לעבור במקום כזה אפילו עוצם את עיניו, ואם עבר שם – נקרא רשע אפילו אם לא ראה ולא נכשל בשום פריצות. דווקא על הנהר, מחוץ לעיר, היה צורך לעצום את העיניים. אבל ברחוב לא היה צורך לזה כלל, משום שברחוב היו הנשים הולכות במלבושי צניעות פשוטים שהסתירו צורתם לגמרי. והנשים הצעירות שמלותיהן היו רחבות הרבה יותר משאר נשים, וצניעות זו היתה נוי להן (עיין רש"י כתובות מח. ד"ה לפום שארה) וציין מרן הגר"ש ואזנר שליט"א במכתבו שכך נהגו בכל הדורות לכתב בבגדים רחבים המסתירים את צורת הגוף היטב, ולא הסתפקו בהרחבה גבולית המחויבת ע"פ הדין, והוסיף הגר"ש ואזנר שליט"א בכתב ידו: "עיין שבת יב: רש"י ד"ה 'אבל', דילדות רחבים הרבה". ומסיים וז"ל: "שמעתי מאז דהיה תקנה ביאמי של צדיקים גירבה בתוניס, שלא יראו בליטה בנשים כלל".

שלא יכשלו בי בני אדם

בספר אגרת סופרים (מכתבי משפחת החתם סופר)

מסופר על הרבנית מרת גיטל ע"ה ביתו של הגאון החתם סופר,

אשת הרה"ג רש"ז שפיצער, שהיתה יפת מראה עד מאד, ברה כחמה. ובצדקתה הגדולה הסתירה עצמה ככל האפשר מעין רואים ולא יצאה בשוק רק בהכרח גדול. ופעם אחת הרגישה שאיש אחד אוחז דרכו אחריה, ולמרות כל תחבולותיה חותר בכל עוז להביט בפניה, בשובה לביתה לקחה ספר תהילים שהיה רגיל אביה הקדוש החת"ס להתפלל בכל עת מצוא, והתחננה לפני ה' להסיר ממנה יופי פניה. בבוא אביה הקדוש לבית

וימצאנה עומדת בזוית ומתפללת ולמענות שליש יורדים על לחייה, ויחרד על המראה ויאמר בתי למה תבכי מרה ולמה ירע לבבך? ותען ותאמר הנה נא ידעתי אבי אומרים עלי כי יפת מראה אנכי, ורואי בחוץ קלי דעת יביטו יראו בי ונוקשו ונלכדו בהרהורי עבירה. וכן אירע לי גם עתה בלכתי בשוק. ואתחלחל על הדבר הזה ובמסתרים תבכה נפשי, ובצר לי על זה התפללתי על ה' שיסיר אור פני ממני ולא תבוא עוד תקלה על ידי. ויתפעל אביה הקדוש לשמוע מליה ויאמר לה ברוכה את ביתי לה', היטבת כל אשר דברת ומאחר שכוונתך לשם שמים גם אני אבוא אחריך ומלאתי את דבריך, יתן ה' שאלתך אשר שאלת מעמו, ותחת אשר את מוותרת על אור פנים גשמיים, תזכי לבן מאיר עיני ישראל בתורתך ובצדקתך! ויהי לה כן כי בזמן קצר אחרי זה, נחלתה במחלה קשה ואם כי שבה לאיתנה כבראשונה, בכל זאת פניה לא היו לה עוד, פנה הודה, פנה זיונה. ונולד לה בן הגאון רבי עקיבא קורניצר זצוק"ל אשר היה מופת לרבים בגדולת תורתו וקדושתו הנשגבה, ככל אשר דיבר לה מלאך ה' החת"ס זצוק"ל.

ירושלים של מעלה

בתולדות מהר"י אלגאזי הנדפסים בסוף ספרו "אמת ליעקב" מובא בשם "ספר התקנות" סי' נה, שכאשר תקפה הבצורת על תושבי ירושלים ת"ו בשנת תקי"ד (לפני למעלה ממאתיים וחמישים שנה), חכמי ירושלים קבעו שבצורת הוא סימן מן השמים לחזק הצניעות בדברים שנתרופפו מהנהוג בכל הדורות הקודמים, וע"כ תקנו תקנות בענייני צניעות לחזק את מנהגי דת יהודית וקדושת ישראל ובין השאר חזקו וחיבו לקיים את התקנה ללבוש רדיד שהיתה נהוגה כבר מזמן חז"ל, וז"ל:

הסכמנו בכל תוקף,
ברוב בנין ורוב מנין ובהסכמה עלינו,
ששום בת ישראל, ואפילו הזקנות,
לא תוכלנה ללכת בשוק בלי מכסה על מלבושיה
ואפילו מחצר לחצר הקרוב אליו
ופתחו של זה כנגד פתחו של זה,
כל שדרך הרבים באמצע...
ואם איזו אישה תעבור על דברינו אלה,
ודאי נדעה ונרדפה למען תהיה למשל ולשנינה
ולהכריזה בשווקים וברחובות,
מלבד שיקנסו אותה כמשפט".

עדות המגיד המפורסם רבי בן-ציון ידלר זצ"ל

– בספרו בטוב ירושלים

העיד המגיד מישירים דירושלים עיה"ק, רבי בן-ציון ידלר זצ"ל: "בימים מקדם חובה היתה מוטלת בירושלים על כל אישה יוצאת לשוק להתעטף בסדין, כדי שלא תתבלט בבגדי צבעונים ברשות הרבים, סיפר לי אדוני אבי מורי ורבי, שגידל בביתו יתומה. מיד כשמלאו לה עשר שנים, קיבל הוראה מאת הרבנים,

שכבר הגיע זמנה להתעטף בסדין, ובלעדיו אסור לה לצאת אל השוק אפילו באקראי..." שח אחד מנקיי הדעת בירושלים: "סבתא היתה ספרת בערגה כיצד התלבשו כל נשות ישראל בירושלים של מעלה שמלפני שמונים שנה. כולן כיסו ראשן במטפחות שחורות וצנועות, ולא היתה אישה יהודיה בעיר הקודש שהעיזה לצאת לרחוב כשאיננה עטופה בצעיף גדול ורחב המכסה את רוב הגוף. סבתא ע"ה זכרה עדיין היאך ריננו בתימהון בירושלים העתיקה על אישה אחת שעברה את כל רחוב היהודים בלי צעיף כזה..."

מעשה באחת מנכדותיו של

רבה של ירושלים הגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל

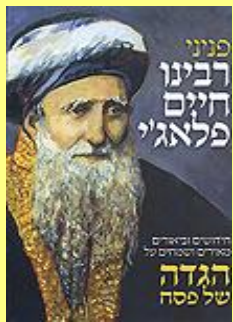

הגאון רבי שמואל היה דורש בתוקף שילכו בצניעות, ובעיקר הקפיד על קרוביו ובני משפחתו. עליהם שם עיניו שאת, וחשש לקלוקלם להוכיחם ביתר יותר מאשר לאחרים, זאת כדי שלא יאמרו בריות, 'בהסכמת הרב עושים כך'. מעשה באחת מנכדותיו הצעירות, שהייתה את ה"שאל" (שכמיה) שהיה נהוג בימים ההם והתחילה להתלבש כפי האופנה החדשה. קרא הרב לבנו, אביה של צעירה זו, וביקש ממנו: "אמור לבתך, שתסיר מיד את המלבוש החדש,

ותלבש את ה"שאל" כמו אימה! אחרת, אצטרך לילך לכל בתי הכנסיות שבירושלים, ולהכריז שמעשה זה הוא נגד רצוני, ואף מחיתי על כך, כדי שלא יסתמכו עליה ויאמרו "נכדת הרב לובשת כך – מסתמא נעשה הדבר בהסכמתו" (בטוב ירושלים, עמוד שע"ה)

מנהגי צניעות הנשים בטורקיה וארם צובא

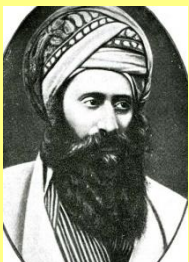
כן נהגו הנשים בטורקיה, שכאשר יצאו לרה"ר התכסו בשכמיה.

כנזכר בספר "צוואה מחיים" להגר"ח פלגי זצ"ל (גדול רבני טורקיה, בשנת ת"ר) וז"ל "ולא תצא א ישה בלתי מאראמה (שכמיה) כנהוג, ומכוסה היטב בצעיף" עכ"ל. (השכמיה על הגוף, והצעיף על ראש). רק במאה שנים האחרונות החלו נשות טורקיה לצאת לרה"ר ללא כסוי נוסף החופה את כל הגוף, כמובא בשו"ת סבא קדישא למהרש"א אלפנדי (ח"ו"מ סי' לב) וז"ל: "זכורני בימי חורפי כמה שנים ששום אשה מנשי ישראל לא היתה יוצאת כלל לרה"ר, אף בעת הדחק לילך אצל חברתה

היתה מתכסית בלבוש בגד שחור על כל גופה מראשה ועד רגליה, אלא לאחר כמה שנים כו', בהמשך הזמן התחיל מעט מעט הקלקלה באיזו מהן לצאת בכסוי ראשה וגופה בלבד (ללא כיסוי נוסף של שכמיה) שלא ברצון חכמים", עכ"ד. על דרך זה היה מנהג קהילות ישראל בסוריה (חלב, ארם צובא) כמובא בשו"ת פני יצחק (אבולעפיה, נדפס בשנת תרנ"ו. ח"ו סימן ו) וז"ל "כשהן הולכין מחצר לחצר אחרת דרך רה"ר או לשווקים הן מתכסות מכף רגלן עד קודקודן ועד בכלל ברדיד גדול הנקרא צעיף, ולא נראה מהן בחוש הראות אלא רק פניהן לבד, ויש מהן הרבה נשים צנועות יותר שמכסין גם את פניהן במסווה", עכ"ל.

עדות ה"בן איש חי" על מנהג ישראל בעירק

ובספר "חוקי הנשים" לבעל הבן איש חי (פרק י"ז) כתב: "המלבושים הצנועים הוא הבגד המצניע האשה מכל צדדיה ויעטפה ויכסה מכתפיה עד עקבי רגליה. ואני צויתי לזוגתי ללכת במלבושים צנועים אשר הסברתי כאן, ואף אם גילה מאה שנים, וישארו במלבוש השמלה העוטפת את כל הגוף ואפילו הם נשים זקנות. ועוד מנהגינו בזאת עירנו (בגדאד) כשתלך האישה חוץ לביתה תניח כסוי על פניה ותכסיה עד אשר תחזור למקומה. אבל כאשר תראה בדרכה מראה אשר ימצא חן בעיניה, תסיר כסוי פניה העליון ותשאיר הכיסוי רשת דק בעל חורים גדולים כדי שתוכל להביט בנקל". עכ"ל.

זאת התורה לא תשתנה בשום זמן חס ושלום

"תבורכי מפי עליון, תבורכי מפי עליון"

הרבנית בניזרי תחי' התעוררה ללכת עם מטפחת קשורה מתחת לסנטר ומעליה רדיד גדול שמכסה את רוב פניה בפרט הרבים. בעקבות הסתייגות המשפחה, נכנסו הרב והרבנית לביתו של מרן פוסק הדור הרב עובדיה יוסף שליט"א.

הרב בניזרי שאל את מרן: "בקשר ללבוש של אשתי המשפחה מתנגדת"

מרן: "מה אתה מתחייס אליהם", **הרב בניזרי:** "תראה אשתי לפני שהלכה כך, הלכה בצניעות לפי כל כללי ההלכה בבגדים רחבים מטפחת צנועה וכו'..."

מרן: "תגיד לי אתה לא יודע שככה הלכו האמהות שלנו, אתה לא יודע שבזכות הצניעות זוכים לבנים צדיקים, תדע לך השם אוהב את הצניעות מכל דבר אחר. אישה צריכה להשקיע בצניעות את כל הכוחות שלה."

הרב בניזרי: "זה אולי זה חילול השם ללכת כך?"

מרן: "זה להיפך זה קידוש השם! מצוה זה קידוש השם! עברה זה חילול השם! ללכת בצניעות זו מצוה מדאורייתא וכמה שאישה מהדרת בצניעות היא משובחת יותר"

הרב בניזרי: "אולי היא בולטת?"

מרן: "אבל רואים אישה צנועה היא בולטת בצניעותה, זה לא מכשיל גברים"

הרב בניזרי: "ככה הולכות הערביות"

מרן: "מאיפה הם למדו את זה? מהאמהות שלנו שרה רבקה רחל ולאח, הערביות הולכות כמו האמהות שלנו! יותר אל תדבר עם אשתך שום מילה, אתה צריך להיות שמח ומאושר!"

ואז מרן שליט"א ברך את הרבנית ב.

"תבורכי מפי עליון! תבורכי מפי עליון!"

הרב בניזרי שליט"א יצא מחוזק מאד מהשיחה עם מרן פוסק הדור הרב עובדיה יוסף שליט"א והיום הוא מחזק כל אישה שתלך בצניעות כמו אמותינו הקדושות ברדיד מעל המטפחת. הרבנית בניזרי תחי' מפיצה את הצניעות בקרב בנות ישראל. 02-6788888

הרב דניאל פריש זצוק"ל בעל "מתוק מדבש"

כולם מודים שאנו חיים היום בתקופה של סכנות גדולות, בנוסף לכל מיני אסונות שקורים ברחבי העולם מצעירים שקטפו בדמי ימיהם. וכולם שואלים את השאלה: מה יכול באמת להציל אותנו מגזרת מות!?

התשובה מופיע בגמרא (ברכות דף עב:) על הפסוק (שמואל א, כד, ו):

"ואמר להרן ותחס עליך", דוד המלך אמר לשאול המלך מן התורה בן מות אתה, ובזכות מה יתארכו ימיך? הצניעות שבך היא חסה עליך,

הצניעות הצילה אותך. **ישנה כאן עצה** – בזכות הצניעות אפשר להינצל

ממות, וגם להציל אחרים. וכעת שאומרים כל כך הרבה תהילים על מנת

להושע, הקב"ה מבקש מאתנו: "הראיני את מראיך" (שם ב יד), כיצד

את נראית!!! ולאחר מכן: "השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראיך

נאוה" (שם) – המראה שלך נעים ונאה. וכן כתוב בתורה: (דברים כג,

טו): "כי היא אלוךך מתהלך בקרב מחניך – להצילך" בתנאי "והיה

מחניך קדוש". מובא בספר "ראשית חכמה" (שער האהבה פ"ח אות ו):

וכן בספר "באר מים חיים" (פרשת נח, ד"ה "עשה לך"): כשאדם זקוק

לנסים חוץ לדרך הטבע, יש לו עצה להתגבר על טבעו במעשים טובים

ובעבודת השם, והקדוש ברוך הוא מתנהג במידה כנגד מידה ויעזרהו גם

כן חוץ מדרך הטבע.

הגאון הצדיק רבי בנימין רבינוביץ זצוק"ל אמר על כך: שקל וחומר בנו

של קל וחומר, עוד הרבה יותר כשאשה יהודיה שטבעה להתקשט

ולהתנאות, משנה את טבעה, ומוסיפה עוד פרט בצניעות, שבדאי היא

מורידה וממשיכה על ידי זה רפואות וישועות לה ולכלל ישראל.

הרה"ג רצאבי יצחק שליט"א

אין קץ למתן שכרן של נשים צדקניות אשר תנהגנה בצניעות האמתית בדרך אמותינו הקדושות מדורי דורות, עיי' לבישת רדיד המכסה את הגוף והפנים, **ומצוה על בעליהן ועל כל מי שיכול לחזקו בכך** ובא לציון גואל אכ"ייר הצי' יצחק בנמהר"נ רצאבי צו'

אין קץ למתן שכרן של נשים צדקניות אשר תנהגנה בצניעות האמתית בדרך אמותינו הקדושות מדורי דורות, עיי' לבישת רדיד המכסה את הגוף והפנים, ומצוה על בעליהן ועל כל מי שיכול לחזקו בכך ובא לציון גואל אכ"ייר הצי' יצחק בנמהר"נ רצאבי צו'

עורי עורי בת ציון!

דברי חיזוק ועידוד מזקני וצדיקי ירושלים שליט"א

לאותן נשים צדקניות המהדרות בצניעות ובכך מגינות על הדור – דורינו דור עקבתא דמשיחא ירד פלאים ובפרט במצב הצניעות אשר לדאבונינו אופנות מרחבי תבל חודרות בתוך המחנה פנימה, וגדרים וסייגים אשר היה נהוג אצל אבותינו ורבותינו נפרצים פרץ אחר פרץ באין משים על הלב עד שממש צרו צעדינו מלכת ברחובותינו אף גם בשכונות החרדיות מרוב הפריצות המשתוללת ברחובות קריה. ומחובותינו להתבונן איך לגדור ולחסום בפני הסחף של שטף מים זדונים המביאים הרס בטוהר מחנינו. ובפרט בירושלים אשר ידוע שנתיהדה מאז בהידורי צניעות אשר הוסיפו משמרת למשמרת בכדי להיבדל מכל המאדע'ס של הרחוב שלא ימצאו שום שביתה בין החרדים לדבר ה' וכמו שהרחיב בזה הגה"צ הרב"צ ידלר ז"ע בספרו "בטוב ירושלים".

אשר על"ז באנו בזה לחזק את הנשים יראות ה' אשר קבלו על עצמן להתחזק בצניעות ולהוסיף הידור אחר הידור ובפרט בענין לבישת השאל אשר גדולי ישראל מרנן ורבנן זצוק"ל בדור האחרון ראו בזה כתרס ומגן בפני כל המאדע'ס המשתוללות בחוצות, ורב ברכה יחולו על ראשן וכדאי הוא הזכות הגדול הזה לפעול כל מיני ישועות בכל ישועות בכל הענינים (כבמובאר בראשית חכמה שער הקדושה גדול הזכות של התחזקות בעניני קדושה לפעול ישועות למעלה מהטבע)

וע"ז בעה"ח יום ט"ו באב תש"ע פניה"ק ירושלים תר"כ :

וכידוע שאממ"ר ה' מחזק את לבישת השאל שיכולים לפעול ישועות ע"ז ולקרב הגאולה ח"י עקיבא בלאממ"ר הגה"ק מוה"ר רבינוביץ אדמו"ר מפריסוב

אברהם אטיק ראש ישיבת באר שלמה

ש. משה קרעמער ממנהיגי חסידי ברסלב

אמרו חכ"ל בזכות נשים צדקניות נגאלו וכו' ארי' הכהן רוזנפלד אדמו"ר מפניסק קרלין

הנני מ' לגדולי ישראל וכו' פנחס בהרה"ק הרמ"מ זצ"ל בידרמן

אדמו"ר מלעלוב ניקל שבורג

נטע פריינד ר"מ "בית יוסף צבי" שמואל דוד פריימן מגדוה"ת בעיה"ק ירושלים

מנחם הכהן דוידוביץ ראש הסופרים ירושלים

שמעון בהרה"צ רבי שמואל ז"ל שפירא מראשי ביהמ"ד ברסלב מא"ש

חיים שלום לובעצקי ר"מ ביהמ"ד הגדול דקהל "פרושים" ב"ס

נחמן שפירא בהרה"צ רבי שמואל זצ"ל

הרב אברהם ענתבי זצ"ל ראש רבני חלב

מספר "חכמה ומוסר" עמ' קצ"א

"אהה על דורותינו אלה שאפילו בעת שהולכות ברה"ר אינם מכסות את פניהם שאפילו מתעטפות בצעיף אינם מתעטפות יפה יפה וכל פניהם יראה וימצא לעין כל רואיהם, ורואים אותן אחד גוי ואחד ישראל, וכל רואיהם יכירו ואינם מרגישות בעצמם שהכל צופים בהם לחזות יפיים, ומזה נולד כמה תקלות נזיקין וחבלות ומביאים בני אדם לידי הרהור עבירה וחוטאים ומחטיאים את הבריות, והיה להם ללמוד ק"ו מנשי הנכרים שכולם נוהגות חוץ מהצעיף נותנות מסוה על פניהם כשהולכות ברה"ר כדי שלא יסתכל בהם שום אדם כלל, ואיך אנהנו בני ישראל לא נלך בחוקותיהם בזה הדבר מק"ו, ואיך שפחה תירש גבירתה שזאת היתה הצניעות נחלת עבדי ה' אלו נשי בני ישראל, ואיך נחלתנו נהפכה לזרים, ועל זאת ידו כל הדוויים ויחרדו איש אל רעהו, ואיך לא נחריד לבטל מהם מנהג הרע הזה שהולכים ברה"ר בלתי מסוה על פניהם. וגם אני שמעתי שהגויים מדברים סרה ומלעיגים על נשי ישראל והיו לעג בפיהם ואומרים שלא כך היו נשים העבריות שאנו יודעים שהיו צנועות הרבה, ואיך עתה נהפכו מטובה לרעה, ואוי לאוזניים שכך שומעות. וגם שמעתי שבכל גלילות ישראל עד היום הזה שמנהג נשי ישראל שנותנות מסוה על פניהם מלבד הצעיף, ואפילו בביתם לא יסירו המסוה מעל פניהם, ואחד משלוחי א"י הגיד לי שנתאכסן בביתו של בעל הבית בבבל ונתעכב בביתו של בעה"ב יותר משנה תמימה, ולא אירע שום פעם בפגש באשתו של בעה"ב מבלי מסוה על פניה, ובפרט כשיש אורח בביתה אינה יוצאת אפילו לחצר כל עוד שהאורח מצוי, אלא דוקא כל כבודה מלך פנימה",

המעוניינים לשאול שאלות או לתרום לזיכוי הרבים, לרפואה, לעי"ב וכד' וכן ניתן לקבל מכתבים ומקורות מהרבנים בנושאים הנ"ל בטלפונים 02-6788888 050-4141441 02-5868195 02-5810763 03-6775298 054-8447750 ניתן לקבל את העלון בחינם 052-7120948